

DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de către Caldare Igor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ministerului Economiei al Republicii Moldova împotriva lui Caldare Igor, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Centru de Metrologie Aplicată și Certificare” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016, prin care a cererea de apel depusă de Caldare Igor a fost restituită,

c o n s t a t ă :

La 07 aprilie 2012, Ministerul Economiei RM a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Caldare Igor, intervenient accesoriu ÎS „Centru de Metrologie Aplicată și Certificare” cu privire la repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii a invocat că la 06 februarie 2009 între Ministerul Economiei în calitate de fondator al ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” în persoana viceprim-ministrului Ministrului Economiei, pe de o parte, și Caldare Igor, pe de altă parte, a fost încheiat contractual individual de muncă, prin care ultimul a fost numit în funcție de director general al ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” conform ordinului nr. 41-p din 06 februarie 2009.

Menționează că în perioada din 17 noiembrie 2009 - 23 noiembrie 2009, cu acordul directorului general, Caldare Igor la ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” a fost efectuată o revizie economico-financiară tematică de către Centrul de Combatere a Crimelor Economice și a Corupției, fiind întocmit actul intermediar de revizie economico-financiară tematică.

Ca urmare a desfășurării reviziei, au fost depistate mai multe încălcări săvârșite de către factorii de decizie ai întreprinderii.

Drept urmare, a fost constatat și faptul că Caldare Igor exercitând funcția de director general al ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, fiind persoană cu funcție de răspundere și folosind în mod intenționat situația de serviciu în interes material, încalcând prevederile pct.7 și 11 al Regulamentului cu privire la salarizarea conducătorilor întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și a celor monopoliste, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.985 din 27 septembrie 2000 și a pct.5 al Contractului individual de muncă, încheiat

între fondator și administrator, pe parcursul anului 2009, a emis și a semnat ordine de acordare a premiilor lunare și de sărbători pentru sine personal, fără acordul organului de conducere, în sumă totală de 69 956 lei.

Astfel, directorul general al ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, Caldare Igor în baza ordinelor: nr.47 din 10 martie 2009, nr.79 din 10 aprilie 2009, nr.188 din 05 noiembrie 2009, nr.131-p din 21 august 2009, nr.98 din 04 iunie 2009, nr.132 din 06 august 2009, nr.140 din 04 septembrie 2009, nr.166 din 06 octombrie 2009, nr.210 din 08 decembrie 2009, nr.60p din 15 aprilie 2009 și nr.31-p din 21 august 2009 și-a atribuit și a primit premii lunare/de sărbători, pe parcursul anului 2009.

Totodată, încălcând prevederilor pct.7 și 11 al Hotărârii Guvernului nr.985 din 27 septembrie 2000 și a pct.5 al Contractului individual de muncă, încheiat între fondator și administrator, pe parcursul anului 2009, a emis ordinele: nr. 165-p din 09 noiembrie 2009, nr.114 din 07 iulie 2009, nr.87a din 07 mai 2009 în baza cărora Caldare Ion a primit premii lunare și de sărbători.

Susține reclamantul că în rezultatul acțiunilor sale Caldare Ion a cauzat un prejudiciu ÎS „Institutul Național de Standardizare și Metrologie” în mărime totală de 69 956 lei.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 327 alin. (1), (2), 328, 338 alin. (2), 345, 354 lit. d) și art. 354 alin. (2) lit. b) din Codul muncii.

Solicită repararea prejudiciului material în mărime de 69 965 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014, acțiunea a fost admisă integral fiind încasat din contul lui Caldare Igor în beneficiul ÎS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” prejudiciul material în mărime de 69 956 lei, fiind explicat lui Caldare Igor că în cazul neexecutării hotărârii în termen de 90 de zile de la momentul definitivării, de la debitor va putea fi încasată dobânda legală de întârziere determinată conform art. 619 Cod civil.

La 22 aprilie 2015, Caldare Igor a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiune să fie respinsă.

Ulterior, în cadrul ședinței instanței de apel din 08 octombrie 2015, Caldare Igor a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015 a fost admisă cererea lui Caldare Igor cu privire la repunerea în termen, fiind repus Caldare Igor în termen pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014. Totodată, a fost ridicată pricina de la examinare în ordine de apel cu restituirea în prima instanță pentru emiterea hotărârii integrale.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 aprilie 2016 a fost respinsă cererea de revizuire depusă de Caldare Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Caldare Igor fiind acordat apelantului un termen rezonabil de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea apelului motivat și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în valoare de 1 574 lei și comunicat că în cazul în care nu va îndeplini în termene indicațiile instanței de apel din încheierea respectivă cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită. Totodată, a fost numită ședința instanței de apel pentru data de 22 septembrie 2016 ora 11.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 a fost restituită cererea de apel depusă de Caldare Igor din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței din încheierea emisă conform art. 368 alin. (1) CPC.

La 06 octombrie 2016, Caldare Igor a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare.

La data de 22 noiembrie 2016, Caldare Igor a depus cererea de recurs motivat împotriva încheierii instanței de apel invocând că încheierea instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de casare.

Mai menționează recurentul că despre examinarea cauzei în prima instanță nu a știut și nu a cunoscut despre materialele cauzei, iar despre existența hotărârii primei instanțe a aflat de la executorul judecătoresc.

La fel, susține că atât prima instanță cât și instanța de apel au examinat cauza în lipsa sa încălcând normele de drept procesual și lipsindu-l de dreptul la un proces echitabil și de dreptul de a prezenta probe.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii instanței de apel din 22 septembrie 2016, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurentului Caldare Igor la data de 23 septembrie 2016, prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 8424 (f.d. 95 Vol. II), însă date care ar confirma și recepționarea acestuia de către destinatari la materiale cauzei lipsesc.

Totodată, potrivit recipisei ce se conține la dosar Caldare Igor a luat cunoștință cu materialele cauzei după pronunțarea încheierii contestate, la data de 03 octombrie 2016 (f.d. 98 Vol. II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și declarat recursul la 06 octombrie 2016 împotriva încheierii instanței de apel din 22 septembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă din actele cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014, a fost admisă integral acțiunea Ministerului Economiei al RM fiind încasat din contul lui Caldare Igor în beneficiu ÎS „Centru de Metrologie Aplicată și Certificare” prejudiciul material în mărime de 69 956 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 22 aprilie 2015, Caldare Igor a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului,

casarea hotărîrii contestate cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiune să fie respinsă, iar ulterior, în cadrul ședinței instanței de apel din 08 octombrie 2015, Caldare Igor a înainta un demers, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de apel (f.d. 29, 49 Vol. II)

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015 a fost admisă cererea lui Caldare Igor cu privire la repunerea în termen, fiind repus Caldare Igor în termen pentru declararea apelului împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014 și ridicată pricina de la examinare în ordine de apel cu restituirea în prima instanță pentru emiterea hotărîrii integrale (f.d. 51-53).

Tot materialul probator atestă că la 07 iulie 2015 Caldare Igor a depus cerere de revizuire împotriva hotărîrii primei instanțe iar, prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 aprilie 2016 cererea de revizuire a fost respinsă (f.d. 59-60, 73-75).

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Caldare Igor fiind acordat apelantului un termen rezonabil de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea apelului motivat și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în valoare de 1 574 lei și comunicat că în cazul în care nu va îndeplini în termene indicațiile instanței de apel din încheierea respectivă cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită. Totodată, a fost numită ședința instanței de apel pentru data de 22 septembrie 2016 ora 11.00.

Este cert și faptul că pînă la ședința instanței de apel din 22 septembrie 2016, apelantul Caldare Igor nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 09 iunie 2016 și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, iar prin încheierea din 22 septembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău, avînd la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, a restituit cererea de apel depusă de către Caldare Igor (f.d. 92-94).

Sub acest aspect, instanța de recurs găsește drept neîntemeiate invocările recurentului precum că nu a fost citat legal în legătură cu examinarea cauzei în instanța de apel, pricina fiind examinată în lipsa sa, deoarece actele cauzei atestă că după pronunțarea încheierii din 09 iunie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instanța de apel a întreprins măsurile necesare și a expediat apelantului Caldare Igor pentru cunoștință copia încheierii respective, pe adresa indicată în cererea de apel, care de altfel, a fost specificată și în cererea de recurs ca adresă de corespondență și anume: mun. Chișinău, str. N. Titulescu 43 ap. 14, însă plicul a fost returnat instanței pe motivul nereclamării acestuia (f.d. 81, 82).

În această ordine de idei, Colegiul reține că nereclamarea de către Caldare Igor a corespondenței expediată la adresa de domiciliu, în condițiile în care aceasta constituie și adresa indicată de el personal, nu poate fi calificat decît ca un refuz al acesteia de a primi înștiințarea.

Continuînd aceiași logică de idei, instanța de recurs reține că persoana se va considera legal citată numai în cazul în care există confirmarea transmiterii și primirii citației sau înștiințării. Atît în cazul în care destinatarul refuză să primească citația sau înștiințarea, cît și în cazul schimbării adresei pe parcursul procesului, dacă partea sau reprezentantul nu a comunicat instanței noua adresă, persoana se va considera înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural, doar, dacă înștiințarea a avut loc cu respectarea condițiilor art.106, 107 CPC.

Citațiile sau înștiințările, de regulă, se expediază la adresa indicată de partea interesată, fie că este vorba de domiciliu, fie că este vorba de locul de lucru al acesteia sau altă adresă la care participantul poate fi înștiințat efectiv (art. 102 alin. (6) CPC).

În acest sens instanța de recurs consideră că instanța de apel, a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea lui Caldare Igor despre examinarea cauzei și comunicarea actelor de procedură.

În consecință, Colegiul reține că deși, în speță nu s-a confirmat recepționarea de către apelant a încheierii instanței de apel prin care nu s-a data curs cererii de apel, în același timp nu au fost stabilite de instanța de recurs nici încălcări la adoptarea încheierii contestate, ce ar justifica casarea acestui act de procedură, aspect ce atestă lipsa temeiului legal pentru casarea încheierii recurate.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Caldare Igor, fiind conștientă că a depus încă la 22 aprilie 2015 cererea de apel fără a anexa dovada de plată a taxei de stat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

În asemenea împrejurări Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelantul Caldare Igor nu a înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 09 iunie 2016, și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări a normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurenteii la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al CEDO.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat către Caldare Igor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ministerului Economiei al Republicii Moldova împotriva lui Caldare Igor, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Centru de Metrologie Aplicată și Certificare” cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță